

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Osayleiskaavan muutoksen valmisteluvaiheen aineisto ja kaavaluonnos oli MRA 30 §:n mukaisesti nähtävillä 9.1.–7.2.2020 välisen ajan. Aineistoon ja kaavaluonnokseen oli mahdollisuus tutustua myös kaavaillassa Lohjan pääkirjaston Järnefelt-salissa 28.1.2020. Osayleiskaavamutoksen luonnoksesta saatiin 17 lausuntoa ja 5 mielipidettä.

	Tiivistelmä lausunnosta	Ehdotus vastineeksi
Lounea 17.1.2020	Lounealla ei ole verkkoa näillä alueilla eikä tällä hetkellä ole suunnitelmassa rakentaakaan. Joten Lounealla ei ole huomautettavaa kaavojen Y7 ja Y8 osayleiskaavan muutoksista.	Merkitään tiedoksi.
Kiinteistö- ja kartastopalvelut 22.1.2020	Ei huomautettavaa.	Merkitään tiedoksi.
Caruna Oy 29.1.2020	Kaava-alueella ei sijaitse Caruna Oy:n suurjännitteistä jakeluverkkoa. Kaava-alueella sijaitsee 20 kV jakeluverkkoa, joka on tällä hetkellä toteutettu osin maakaapeleilla ja osin ilmajohdoilla. Pääasiallinen uuden 20 kV jakeluverkon rakentamistapa on maakaapelointi. Jakeluverkon osalta sähköjohtojen ja jakelumuuntamoiden sijoituksia käsitellään tarkemmin asemakaavatasolla. Caruna Oy:llä ei ole muuta huomautettavaa.	Merkitään tiedoksi.
Museovirasto 29.1.2020	Museovirasto on aiemmin hoitanut Lohjan alueella arkeologisen kulttuuriperinnön viranomaislausunnot kaava-asioissa. Alueellisen vastuumuseouudistuksen myötä Länsi-Uudenmaan museo hoitaa Länsi-Uudenmaan viranomaistyötä myös arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.	Merkitään tiedoksi.
Lohjan seudun ympäristöyhdistys 6.2.2020	Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan kaavan aloitus- ja valmisteluvaihe järjestetään yhtä aikaa. Tämä on vastoin yleistä kaavaprosessikäytäntöä ja heikentää asianosaisten tahojen vaikutusmahdollisuuksia kaavan lopputulokseen. Lisäksi aineistossa ei ole ollut esillä kaikkien nähtävillä jo olemassa olevia selvityksiä, mm. Tunnin junaan liittyvät luontoselvitykset ko. kaavamuutoksien alueelta. Näin ei ole voitu ottaa tässä vaiheessa yksityiskohtaisesti kantaa kaavakarttaan ja sen kaavamerkintöihin, mikä on hyvin oleellinen puute palautteen antamisen kannalta. Ympäristöyhdistys vaatii, että valmisteluvaiheesta järjestetään uusi erillinen kuuleminen, kun kaikki selvitykset vaadittuine lisäselvityksineen (katso alla) on tehty ja ne ovat kaikkien tahojen saatavilla sekä, kun niistä on laadittu uusi tarkennettu kaavakartta ja sen määräykset ovat valmiina. Voimassa olevan osayleiskaavaan liittyvät luontoselvitykset ovat vuodelta 2003 ja ne ovat päivitettävä vähintään niiltä osin kuin kaavamuutosrajaus on nyt nähtävillä. Ympäristöyhdistys edellyttää, että luontoselvitysten päivityksissä tulee käyttää seuraavien uusien teosten mukaisia luokituksia ja lajistotietoa: Suomen uhanalaiset luontotyypit 2018 (Osat 1 ja 2) ja Suomen lajien uhanalaisuus 2019. Mikäli niitä ei ole käytetty tulee maastotöitä päivittää puuttuvien tietojen osalta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on mainittu, että työssä hyödynnetään Espoo–Lohja–Salo -oikorata, lajisto- ja luontokohteiden erillisselvityksiä 2019. Ympäristöyhdistys painottaa, että kunnan osayleiskaavoissa tulee ottaa huomioon myös paikallisesti arvokkaat luontokohteet. Nähtävillä olevista asiakirjoista ei käy selville kattavako. selvitykset koko nyt nähtävillä olevan kaavarajauksen alueen ja onko niissä selvitetty myös paikalliset luontoarvot. Puuttuvilta kohdilta selvityksiä on päivitettävä myös maastokäyntein.	Kysymyksessä on olemassa olevan oikeusvaikutteisen osayleiskaavan muutos siltä osin kuin kaava-alueetta koskee samanaikaisesti vireillä oleva Espoo-Salo –oikoradan yleissuunnitelma ja ympäristövaikutukset. Oikoradasta on lisäksi vireillä erillinen ympäristövaikutusten arviointi. Ennen valmisteluvaiheen kuulemista, jonka yhteydessä kuulutettiin virallisesti kaavan vireille tulosta, osallisilla oli ollut mahdollisuus saada tietoa kaavoituksen aloittamisesta ja siihen vaikuttavista seikoista mm. kaikille avoimessa kaavaillassa 26.2.2019, josta ilmoitettiin Länsi-Uusimaa –lehdessä. Luontokohteet on valmisteluvaiheessa esitetty kaavaselostuksessa kartoilla. Osallisilla on lisäksi ollut mahdollisuus tutustua oikoradan suunnitteluun ja ympäristövaikutusten arviointiin liittyvään materiaaliin sekä osallistua prosessien vuorovaikutustilaisuuksiin. Luontoselvityksiä on täydennetty ehdotusvaiheessa. Kaavaselostukseen lisätään luettelo kohteista ja suojeluperusteista.

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

	<p>Luontokohteiden arvottamisessa tulee myös ottaa huomioon uusien tutkimusten tulokset mm. se, että luonnon monimuotoisuus on vähenemässä ja yhä enemmän on uusia uhanalaisia luontotyyppisiä ja uusia uhanalaisia lajeja ja niiden luokitus eri arvotusoihin on muuttunut. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että vanhojen luontoseelvitysten kohteiden arvottaminen tulee tehdä uudestaan nykytietämyksen mukaisesti. Yhä useamman kohteen tai lajin luokitus on muuttunut astetta ylöspäin eli tavanomainen luontokohte on muuttunut paikallisesti arvokkaaksi kohteeksi, ja paikallisesti arvokas kohde on muuttunut maakunnallisesti arvokkaaksi ja maakunnallisesti arvokas kohde valtakunnallisesti arvokkaaksi. Samaa on tapahtunut myös uhanalaisten lajien luokituksen kohdalla. Kaavatyössä tulee selvittää nämä muutokset, koskien vanhoja luontotietoja ja päivittää arvottaminen. Tämä saattaa vaatia myös maastoseelvityksiä, etenkin uhanalaisten jäkälien, sammalten ja sienten osalta. Myös linnustossa on tapahtunut paljon arvottamismuutoksia.</p> <p>Kaavaprosessin aikataulu vaikuttaa varsin epärealistiselta, mikäli kaikki luontoseelvitykset ja niiden arvottamiset tehdään nykytietämyksen ja tutkimusten pohjalta, jotka todennäköisesti tulevat vaatimaan myös uusia maastokäyntejä.</p> <p>Ympäristöyhdistys haluaa antaa täsmennetyn palautteen, kun kaavaan liittyvät selvitykset on tehty ja päivitetty.</p>	<p>Ympäristöyhdistykselle varataan lausunnonantomahdollisuus ehdotusvaiheessa.</p>
<p>Länsi-Uudenmaan museo 19.2.2020</p>	<p>Museo ottaa asiaan kantaa arkeologisen kulttuuriperinnön sekä rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja rakennussuojelun näkökulmista.</p> <p>Rakennettua kulttuuriympäristöä koskien suunnittelualueelta on laadittu inventointeja. Voimassa olevaa osayleiskaavaa varten on laadittu "Sammatin ja Nummi-Pusulan sekä Nummen kirkonkylän kulttuuriympäristöjen inventointi" (Henrik Wager, 2003), jonka perusteella voimassa olevassa osayleiskaavassa on osoitettu suojeltavia rakennuksia (sr), alueita (/s) ja maisemallisesti arvokkaita peltoalueita (MA). Espoo–Salooikoratahanketta koskien on laadittu "Espoo-Salo oikoradan linjausvaihtoehdot, Rakennus- ja maisemahistoriallinen selvitys, Vihti – Lohja – Karjalohja – NummiPusula" (Arkkitehtitoimisto Kristina Karlsson / Kati Salonen ja Mona Schalin Arkkitehdit Oy, 2010) sekä "Espoo-Salo-oikorata, ympäristövaikutusten arviointi" (Liikennevirasto, 2010), joissa tarkastellaan uuden ratalinjauksen vaikutuksia rakennettuun kulttuuriympäristöön. Lisäksi 2012 on valmistunut Uudenmaan kulttuuriympäristöjä koskeva selvitys (Uudenmaan liitto 2012). Mainitut, rakennettua kulttuuriympäristöä koskevat selvitykset on tuotu esiin valmisteluaineistossa.</p> <p>Suunnittelualueelle ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä, mutta kylläkin paikallisesti arvokkaita kulttuuriympäristöjä ja rakennuskantaa. Kaavaluonnoksessa rakennetun kulttuuriympäristön arvot on huomioitu aiemman osayleiskaavan mukaisesti ja voimassa olevan (2007) osayleiskaavan suojelumerkinnät on pääosin säilytetty. Uusi ratalinjaus osuu kuitenkin joidenkin rakennusten päälle, ja myös joitakin muita /s-merkintöjä on jätetty pois kaavaluonnoksesta. Aineistoon tulee lisätä listaus kaavakartalla sr- ja /s-merkinnöillä osoitetuista rakennuksista sekä selvitys ja perustelut pois jätettävistä merkinnöistä. Tarvittaessa rakennusinventointiaineistoa tulee myös täydentää ja päivittää niin, että puuttuvat tai muuttuneet arvot voidaan todeta.</p> <p>Kristina Karlssonin vuonna 2010 laatiman inventoinnin tulokset tulee myös huomioida. Inventoinnissa on osoitettu paikallisesti arvokkaita kulttuuriympäristökokonaisuuksia mm. Oittilan ja Raatin kylissä sekä selvitettävän kulttuuriympäristön rajausten lisäksi myös Halari – Mikkolan alueella. Karlssonin inventoinnissa kaikissa kylissä on osoitettu myös arvokkaita rakennuksia tai rakennusryhmiä, osittain useampia kuin aiemmassa inventoinnissa on tunnistettu. Selvityksessä mainitaan, että osa kohteista tulee tarkastaa vielä myös maastossa. Arvokkaat kohteet ja alueet tulee merkitä asianmukaisesti kaavakartalle ja huomioida kaavamääräyksissä. Karlssonin selvityksessä on myös arvioitu ratalinjauksen vaikutuksia maisemaan, ja arviota voi hyödyntää kaavatyössä.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Kaavaselostukseen lisätään listaus suojeltaviksi osoitetuista rakennuksista.</p> <p>Arvokkaat kohteet on osoitettu kaavakartalla, alueet on huomioitu /s -merkinnöillä. Hyödynnetään selvitystä vaikutusten arvioinnissa.</p>

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

	<p>Uuden ratalinjan vaikutukset miljööseen ja maisemaan ovat huomattavat. Niin on muun muassa Raatin kylän maisemallisesti arvokkailla avoimilla peltoaukeilla, vaikka radan yleissuunnitelmassa vaikutuksia onkin yritetty loiventaa jokilaaksot ylittävien silloin ja kallioalueilla tunnelein. Lakialueiden säilyminen metsäisinä ja peltoalueiden säilyminen avoimina ja viljelyssä sekä alueen vanhan rakennuskannan ja maatalaeinkeinojen säilyminen on tärkeää myös kulttuuriympäristön ja maiseman näkökulmasta, ja niitä asioita tulisi kaavallakin mahdollisuuksien mukaan tukea.</p> <p>Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta suunnittelualueella on suoritettu 2000-luvulla seuraavat selvitykset, jotka olisi hyvä huomioida kaavan valmisteluvaiheissa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Petro Pesonen 2002. VT 1 moottoritienjauksen inventointi 2002. Museovirasto. • Timo Jussila 2003. Nummi-Pusulän eteläosien ja Sannan pohjoisosien osayleiskaava-alueen muinaisjäännösinventointi. Mikroliitti oy. • Vesa Laulumaa, V-P Suhonen & Wesa Perttola 2010. Espoo–Salo oikoradan Lohja–Salo linjausvaihtoehtojen arkeologinen arkisto- ja karttaselvitys 2010. Museovirasto. • Vesa Laulumaa & Satu Koivisto 2017. Espoo–Salo ratalinjan arkeologinen inventointi 24.4.-2.6.2017. Museovirasto/ Arkeologiset kenttäpalvelut. <p>Suunnittelualueella sijaitsevat kiinteät muinaisjäännökset on pääasiassa merkitty kaavaan asianmukaisin merkinnöin ja kaavamääräyksin, mutta osa kohteista on merkitty puutteellisesti tai ei lainkaan. Kohde Tervakorpi (mj. rek no. 1000001472) tulee merkitä kaavaan sm-merkinnällä. Lisäksi on huomioitava, että kohde Raati (1000000023) koostuu tosiasiaa neljästä erillään sijaitsevasta kohteesta, joista vain kaksi on merkitty kaavaan merkinnällä sm-34. Puuttuvat alakohteet Raati 2 ja raati 3 tulisi merkitä kaavaan sm -merkinnällä, mikäli kohteita on Espoo–Salo-oikoratahankkeen kannalta mahdollista säilyttää. Myös kohde Lanki (737010002) on suositeltavaa merkitä sm-merkinnällä, sillä kohde todennäköisesti ulottuu suunnittelualueen puolelle. Lisätietoja kohteesta löytyy Museoviraston ylläpitämästä Kulttuuriympäristön palveluikkunasta www.kyppi.fi.</p> <p>Tervakorpi: http://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000001472 Raati: http://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000000023 Lanki: http://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.737010002</p> <p>Museolla ei ole tässä vaiheessa muuta kommentoitavaa asiaan.</p>	<p>Maisemallisesti arvokkaat peltoalueet on osoitettu merkinnällä maisemallisesti arvokas peltoalue (MA): ”Alueiden säilyminen avoimina ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää. Maatalouteen liittyvä rakentaminen tulee sijoittaa siten, että rakennukset eivät sulje avoimia näkymiä.” Arvokkaat rakennukset on osoitettu kaavakartalla ja maatalojen talouskeskukset on otettu huomioon niin, että maatalaeinkeinojen säilyminen on mahdollista.</p> <p>Arkeologisen kulttuuriperinnön suojelua koskevat selvitykset huomioidaan kaavaselostuksessa.</p> <p>Kaavakartalle täydennetään lausunnon mukaiset muinaisjäännökset.</p>
<p>Väylävirasto 27.2.2020</p>	<p>Osayleiskaavaluonnoksessa on osoitettu Espoo – Salo -oikorata ja siihen liittyvät ratkaisut pääosin valmisteilla olevan radan yleissuunnitelman mukaisesti. Väylävirasto esittää kaavaan vielä tarkennuksia seuraavilta osin.</p> <p>Kaavaluonnoksessa on osoitettu meluntorjuntatarve -merkinnällä ne alueet, joihin radan yleissuunnitelmassa on melulaskentojen perusteella arvioitu tarvittavan meluntorjuntaa. Yleissuunnitelman melulaskennoissa esitetyt meluesteen ovat siten suuntaan antavia ja Espoo - Salo -oikoradan yhteydessä toteutettavan meluntorjunnan tarve sekä mitoitus tarkentuu vielä radan seuraavissa suunnitteluvaiheissa. Kaavaluonnoksessa osoitettua meluntorjuntatarve -merkintää olisi hyvä selkeyttää suunnittelumääräyksellä, jossa todetaan meluntorjuntaratkaisujen tarkentuvan radan jatkosuunnittelussa. Lisäksi osa meluntorjuntatarve -merkinnöistä sijoittuu keskelle rautatieliikenteen aluetta, jolloin meluntorjuntatarpeen sijoittuminen suhteessa ratalinjaan jää epäselväksi.</p> <p>Osayleiskaavassa on osoitettu melualuemerkinnät 55 dB ja 45 dB, joiden määräyksenä on: <i>”Espoo-Salo-oikoradan ja E18-moottoritien laskennallinen yhteismelualueen päiväarvon raja suunniteltujen melusuojaustoimenpiteiden jälkeen”</i>. Kyseiset laskennalliset melualueet perustuvat radan yleissuunnitelman mukaiseen tilanteeseen. Radan jatkosuunnittelussa suunnitelmaratkaisut (esimerkiksi radan suunniteltu korkeusasema) voivat vielä muuttua yleissuunnitelmaan nähden, millä voi olla vaikutusta myös yleissuunnitelmavaiheen laskennallisiin melualueisiin. Väylävirasto esittää, että yleissuunnitelman mukaisia melualueita ei täten merkittäisi hyväksyttävään kaavaan vaan ne esitettäisiin kaavan tausta-aineistossa.</p> <p>Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.</p>	<p>Täydennetään meluntorjuntatarvetta osoittavaa kaavamerkintää määräyksellä, jonka mukaan meluntorjuntaratkaisut tarkentuvat ratasuunnitteluvaiheessa. Tarkennetaan meluntorjuntatarve –merkintöjen sijoittaminen kaavakartalla.</p> <p>Osayleiskaavan rajaus ja käsiteltävät teemat liittyvät ESA – oikoradan yleissuunnittelun ja vaikutusten huomioon ottamiseen maankäytössä. Koska radasta aiheutuva meluhaitta ja sen ehkäiseminen on merkittävä radan ympäristövaikutus, joka vaikuttaa osayleiskaavan mukaiseen rakentamiseen, sitä ei voi sivuuttaa maankäytön suunnittelussa. Radan yleissuunnitteluvaihe vastaa maankäytön suunnittelussa yleiskaavatasoa. Osayleiskaava ei estä tarkentamasta melusuojausta ratasuunnitteluvaiheessa.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Fingrid Oyj 28.2.2020	Osayleiskaava-alueelle ei sijoitu Fingrid Oyj:n voimajohtoja eikä muita toimintoja. Yhtiöllä ei ole tarvetta ottaa kantaa kaavojen sisältöön.	Merkitään tiedoksi.
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos 28.2.2020	Mahdolliset uudet työpaikka- ja liikenneasema-alueet ja mahdollinen autokannan muutos enemmän sähköautovaltaiseksi (mahdolliset liityntäpysäköintialueet) tulee huomioida esimerkiksi alueen sammutusveden riittävydessä sekä sen hallinnassa. Pelastusviranomaisen antaa tarvittaessa tarkemman lausunnon kaavoitusprosessin edetessä.	Merkitään tiedoksi.
Lohjan lintutieteellinen yhdistys Hakki ry 2.3.2020	<p>Y7 Nummi-Pusulan eteläosien osayleiskaavan ja Y8 Sammatin pohjoisosien osayleiskaavan muutoksista jo tässä vaiheessa laadituissa kaavaselostuksissa (18.12.2019) luetellaan lukuisia kielteisiä vaikutuksia Espoo–Salooikoratahankkeen suunnitelmiin liittyen. Luontoarvoihin kohdistuvat kielteiset vaikutukset ovat osa niistä, mutta ovat luonnollisesti Hakki ry:n erityisen kiinnostuksen kohteena.</p> <p>Uusimman Suomen luonnon eläin- ja kasvilajeista tehdyn kartoituksen eli ns. Punaisen kirjan (2019) mukaan jo joka yhdeksäs laji on uhanalainen. Suuri osa uhanalaisista lajeista elää metsissä. Metsien hakkuut, muut metsien elinympäristöjen viimeaikaiset uudistamis- ja hoitotoimet sekä erityisesti vanhojen metsien, kookkaiden puiden ja lahoppun väheneminen sekä metsäalueiden pirstoutuminen ovat suurin syy Suomen eliölajien uhanalaisuuteen ja ensisijainen uhanalaisuuden syy 733 metsälajille Suomessa.</p> <p>Kuten Y5 osayleiskaava-alueellakin yhdistys näkeekin erityisesti luonto- ja virkistysarvoihin liittyviä samoja huolenaiheita Y7 Nummi-Pusulan ja Y8 Sammatin pohjoisosien osayleiskaavan alueilla. Näillä alueilla tehty luontoselvitys on vuodelta 2003 ja siten auttamattomasti vanhentunut, eikä siihen liitetyt aluetarkennukset 2019 ole millään muodolla riittäviä merkittävien luontoarvojen toteamiseksi.</p> <p>Suurin uhka kohdistuu eteläisen Suomen metsiin, jossa vanhoja, monimuotoisia ja yhtenäisiä metsäalueita on yhä vähemmän. Ratahankkeen toteutumisen myötä muutokset ovat peruuttamattomia. Kielteiset luontovaikutukset ulottuvat myös välittömän rakennetun alueen lisäksi mm. häiriten mm. linnuston pesintää. Myös kulttuurimaisemat muuttuvat ja pirstoutuvat ja niissä pesivät lajit, luonnon vesitalous häiriintyy ja riski kuormitusten kasvulle ja myös vesiluonnon monimuotoisuuden heikkenemiselle lisääntyy. Lohja ei ole päätöksellään osayleiskaavan ja ratahankkeen hyväksyessään yksin vaan samoja kielteisiä vaikutuksia on todettu syntyvän muidenkin hankkeissa mukana olevien kuntien alueilla. Jo ratahankkeen suunnittelutyö näyttäisi todennäköisesti tulevan jatkossa maksamaan merkittäviä summia kunnan verorahoja nykyisten taloudellisten kulujen lisäksi.</p> <p>Hakki ry ei puolla Lohjan kaupungin suunnitelmia osayleiskaavojen Y7 eikä Y8 osalta kuten ei myöskään puoltanut osayleiskaavan Y5 osalta. Mikäli kaupungissa päätetään edetä Y7 ja Y8 osayleiskaavasunnitelmassa ratahankkeen osalta, pitää alueilla laatia ehdottomasti uusi ajanmukainen ja asiantunteva luontoselvitys. Erityinen huomio pitää kiinnittää uhanalaisten ja suojeltujen luontotyyppien ja -lajien kartoittamiseen.</p> <p>On hyvä muistaa, että luontoarvoltaan merkittävien alueiden uhraaminen ja massiivinen rakentaminen ilmastopäästöineen ja tunnetut riskitekijät hyväksymällä ei ole parasta vastuullista ympäristöpolitiikkaa eikä vastaa myöskään Lohjan kirjaamia keskeisiä strategioita mm. Hiilineutraali Lohjan (HINKU) tavoitteiden osalta, joihin saavuttamiseen on olemassa muita, todennäköisesti nopeampia ja kestävämpiä keinoja. Kertaalleen hävitettyjä metsä- ja kulttuurialueita ei voi kompensoida. Arvokkaista metsäalueista tai niiden pohjista Etelä-Suomessa on jo nyt pulaa ja arvokasta maisema- sekä kulttuuriympäristöäkin menetetään Espoo–Salooikoratahankkeeseen liittyvien osayleiskaavamuutosten myötä käytännössä lopullisesti.</p>	<p>Luontoselvityksiä on täydennetty ehdotusvaiheessa. Kaavaselostukseen lisätään luettelo kohteista ja suojeluperusteista.</p> <p>Samanaikaisesti osayleiskaavamuutoksen kanssa on Väyläviraston toimesta vireillä Espoo–Salooikoradan yleissuunnitelma ja erillisenä projektina ympäristövaikutusten arviointi.</p> <p>Luontoselvityksiä on täydennetty ehdotusvaiheessa.</p> <p>Raideliikenne on ilmastoystävällinen liikennemuoto ja Lohjan kaupunki pyrkii edistämään joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Oikoradan suunnittelun yhteydessä on selvitetty suojelutarpeet ja hankkeessa on vireillä erillinen ympäristövaikutusten arviointi.</p>
Lohjan vammaisneuvosto 2.3.2020	Lohjan vammais-, sairaus- ja omaisjärjestöt lausuvat, että ao. asema-alueen suunnitteluvaiheessa tulee ottaa huomioon ratkaisuja, jotka palvelevat kaikkia asiakasryhmiä: erityisenä huomiona liikuntavammaiset, muut vammaryhmät mm. erityisesti näkö- ja kuulovammaiset, vanhukset, lapsiperheet ja aikuiset. Lisäksi ao. asiakasryhmien osallistaminen ja vaikutusten arviointi koskisi kaikkia asiakasryhmiä jo suunnittelun aikana.	Lohjan asema sijoittuu E18-moottoritien Lempolan liittymän (liittymä 23) pohjoispuolelle ja se sisältyy Y5 Lohjansolmun asemanseudun ja Lehmijärvi-Pulli maaseutualueiden osayleiskaavaan. Y7 Nummi-Pusulan eteläosien osayleiskaavan muutoksen luonnokseen Tavolan liittymän (liittymä 21) luoteispuolelle valmisteluvaiheessa merkitty teknisluontoinen asemavaraus on poistettu kaavakartalta. Aseman suunnittelu ja toteuttaminen Lohjansolmun alueella edellyttää asemakaavan laatimista, missä vaiheessa laaja osallistuminen on mahdollista.

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

<p>MTK-Lohjan seutu ry 2.3.2020</p>	<p>Kaavakartassa ei näy kaikkia nykyisiä asuinrakennuksia, loma-asuntoja ja teitä. Nämä puutteet hankaloittavat nykytilanteen hahmottamista ja antavat osin harhaanjohtavan kuvan siitä. Lisäksi runkovesijohdot ja -viemärit olisi hyvä näkyä kartalla.</p> <p>Rakennuskieltoalueen laajuus ihmetyttää ja perusteita sille ei voi kaavasta päätellä.</p> <p>Tulevan meluntorjunnan tarpeeseen on varauduttava huolellisemmin.</p> <p>Nykyisin viljelykäytössä olevat pellot tulee saada pitää jatkossakin samassa käytössä.</p> <p>Lohjan kaupungin tulee suhtautua kriittisemmin ja realistisemmin kaavamuutoksen taustalla olevaan ratakantamiseen. Radan suunnittelu on vielä alkuvaiheessa ja toteutuessaankin valmistumiseen menee useita vuosia. Lunastettavista maista maanomistaja saa korvauksen vasta hankkeen valmistuttua, mutta käytännössä kaavalla maanomistajat sidotaan kaavaan. Kaava-alueella on useita potentiaalisia rakennuspaikkoja, joita ei voi hyödyntää. Maan arvo laskee väistämättä ratalinjan vaikutusalueella ja tästä maanomistajat eivät saa mitään korvausta. Kaava-alueella on useita maanomistajia, joilta viedään mahdollisuudet tonttien myyntiin, tässä kaupungin asukkaiden tasapuolinen kohtelu ei toteudu.</p>	<p>Nykyiset rakennukset ja tiet näkyvät osayleiskaavan pohjakartalla. Esitetyt tiedot ovat tärkeitä osallistumisen kannalta, joten pohjakarttaa muokataan niin, että kohteet tulevat paremmin esille. Vain varsinaisilla pohjakartan päällä esitetyillä kaavamerkinnöillä ja –määräyksillä on kuitenkin oikeusvaikutuksia.</p> <p>Vetovoimalautakunta on tehnyt erillisen päätöksen rakennuskiellosta 18.12.2019. Rakennuskielto on voimassa vain yleiskaavan laatimista varten.</p> <p>Meluntorjunta vastaa ESA –oikoradan yleissuunnittelun mukaista melusuojausta.</p> <p>Osayleiskaavan muutos ei estä peltojen viljelykäyttöä siltä osin kun ne eivät mahdollisesti sijaitse välittömästi radan tai yleissuunnitelmassa osoitetun tieyhteyden kohdalla. Estevaikutus alkaa vasta, kun rataa aletaan toteuttaa. Radan merkintätapaa muutetaan siten, että käytetään viivamerkintää, mikä selkeyttää rataa rajautuvien alueiden maankäyttöä.</p> <p>Kaupungin on maankäyttö- ja rakennuslain perusteella otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja voimassa oleva maakuntakaava. Nykyinen maankäyttö voi jatkua siihen asti, kun rataa aletaan toteuttaa. Ratalinjaus vaikuttaa uudisrakentamismahdollisuuksiin vain rataa lähinnä sijaitsevilla melualueilla, joilla ei tehdä melusuojaustoimenpiteitä. Täydennetään kaavaselostusta tiedoilla rakennuspaikkojen määrästä.</p>
<p>Ympäristönsuojelu 2.3.2020</p>	<p>Aineiston perusteella osayleiskaavan muutoksen tavoitteena on korjata pääradan linjaus, Espoo–Salooikorata vireillä olevan yleissuunnitelman mukaisesti sekä huomioida suunnittelussa radan aiheuttamat vaikutukset. Vaikka muutokset kohdistuvat pääasiassa ratakäytävään, on kaavassa huomioitava myös muualla kaava-alueella tapahtuneet muutokset. Erityisesti SL ja luo-merkintöjä on tarkennettava. Kaava-alueelle on perustettu luonnonsuojelualueita ja ne on esitettävä kaavassa selkein merkinnöin. Luo-merkintöjä on syytä tarkentaa kuvaamaan tarkemmin merkinnän sisältöä ja sen vaikutuksia alueen maankäyttöön.</p> <p>Espoo–Salooikoratahankkeen yleissuunnittelun yhteydessä on laadittu luontoselvitys, lajisto- ja luontokohteiden erillisselvitys ratajaksoilla OT2–OT3 sekä lisäksi hankkeessa on tehty suursimpukkaselvitys, lepakkoselvitys ja saukkoselvitys. Niiden kaava-alueita koskevat havainnot on huomioitava kaavassa. Luontoselvityksissä havaitut arvokkaat ja huomionarvoiset kasvillisuuskohteet sekä uhanalaisten kasvilajien havainnot on huomioitava kaavassa.</p> <p>Aineiston perusteella valmisteluvaiheen kaavaluonnosta (TP-alue) on muutettava Halarissa siten, että tiedossa olevat viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikat säilytetään. Saman alueen hulevesien hallinnassa tulee huomioida erillisselvityksen ehdotukset, jotta alueen arvokkaimpiin luonnonympäristöihin ei tarvitse kuivatuksen takia kajoa.</p> <p>Raatin peltojen länsipäästä moottoritien yli on syytä merkitä yhteystarve liito-oravan liikkumista varten, jotta varmistetaan korkeiden puiden säilyttäminen moottoritien molemmin puolin. Yleisesti kaavaan on merkittävä liito-oravan kulkuyhteyksien rajauspäätökset. Lisäksi kaavaan on merkittävä kokonaisuudessaan oikoratahankkeen erillisselvityksissä tarkistettu ja aiemmin Uudenmaan ympäristökeskuksen rajaama Pitkämäessä sijaitseva liito-oravan lisääntymis- ja levähdysalue.</p>	<p>Luontoselvityksiä on täydennetty ehdotusvaiheessa ja suojelumerkintöjä on tarkennettu lausunnossa esitetyn mukaisesti.</p> <p>Työpaikka-alueen rajausta on korjattu niin, että lisääntymis- ja levähdyspaikat säilyvät ja paikat on osoitettu kohdemerkinnöillä. Täydennetään työpaikka-alueen määräystä koskien hulevesien hallintaa.</p> <p>Liito-oravan yhteystarve, rajauspäätös ja lisääntymis- ja levähdysalue on lisätty kaavakarttaan.</p>

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

	<p>Oikoradan lepakkoselvityksessä Halarin alueella havaittiin lepakoita ("luokka 3, muu lepakoiden käyttämä alue"). Havaintopaikka on syytä merkitä kaavaan, jotta lepakat tulevat huomioitua alueen jatkokehityksessä.</p> <p>ESA-radan luontoselvityksen maastotyöt on tehty noin 200 metrin leveydeltä suunnitellun ratalinjauksen molemmin puolin. Niiltä osin kun yleiskaava-alueella on toistaiseksi toteutumattomia rakennuspaikkoja tämän alueen ulkopuolella, on niillä tarpeen tehdä tai päivittää olennaiset luontoselvitykset.</p>	<p>Lepakoiden havaintopaikat on lisätty kaavakarttaan.</p> <p>Luontoselvityksiä on täydennetty ehdotusvaiheessa.</p>
Ympäristöterveyspalvelut 2.3.2020	<p>Väyläviraston ESA-radan hankkeen www-sivuilla on esitettyä melumallinnuksen karttaluonnokset, mutta siellä ei ole saatavilla varsinaista meluselvitystä. Tiedossa ei siten ole, millä ehdoilla melumallinnukset on suoritettu. Osayleiskaavan kartassa esitettyjä melutasoja voi siten pitää vain suuntaa-antavina. Uusien rakennuspaikkojen rakentamista ei tulisi sallia ennen ESA-radan tarkemman ratasuunnitelman ja meluntorjuntatoimenpiteitä sisältävän suunnitelman valmistumista.</p> <p>Jatkosuunnittelussa tulee arvioida alueet, joille voidaan rakentaa yleinen vesihuolto. Erityisesti huomioiden Lohjan rakennusjärjestyksessä rakennuspaikoilta edellytetyt pinta-alat.</p>	<p>Osayleiskaavaan ei sisälly määrystä, että sen perusteella voisi myöntää suoria rakennuslupia vaan rakentaminen edellyttää erillisen suunnittelutarveratkaisun tai ranta-alueilla poikkeamisluvan. Mahdollisesti tarvittava meluntorjunta voidaan selvittää lupavaiheessa tarkemmin. Meluntorjunta tulee tarkentumaan myös radan yleissuunnitelman jälkeen laadittavassa ratasuunnitelmassa.</p> <p>Palvelutuotantolautakunta on tehnyt päätöksen 18.3.2020 §35 vesihuoltolaitoksen toiminta-alueesta. Kaavamääräyksiä täydennetään niin, että ne ovat yhdenmukaiset rakennusjärjestyksen kanssa.</p>
Uudenmaan liitto 3.3.2020	<p>Osayleiskaavan alueelle ei ole osoitettu voimassa olevissa maakuntakaavoissa muita aluevarausmerkintöjä kuin aluevarauksiin rinnastettavia rata-, tie- ja johtoviivamerkintöjä. Lisäksi on kehittämisperiaattemerkintöinä osoitettu viheryhteystarpeet. Osayleiskaavan muutoksessa edellä mainitut maakuntakaavan merkinnät on otettu huomioon. Alue on pääosin ns. valkoista aluetta, jolle on osayleiskaavassa osoitettu lisäksi asumisen, maa- ja metsätalous- sekä työpaikka-alueita.</p> <p>Osayleiskaavan muutosluonnoksessa on osoitettu varaus tulevalle Espoo–Salooikoradalle, joka on osa TEN-T -ydinverkkoa. ESA-oikorata toteuttaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita turvaamalla kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenneyhteyksien jatkuvuutta ja kehittämismahdollisuuksia.</p> <p>Uudenmaan liitto toteaa, että Nummi-Pusulan eteläosien osayleiskaavan muutosluonnoksen tavoitteet ja kaavassa osoitettu maankäyttö ovat voimassa olevien maakuntakaavojen mukaisia. Kaavan jatkotyössä on lisäksi kiinnitettävä seuraaviin asioihin huomiota:</p> <p>Kaavan jatkotyössä on huomioitava, että alueelle osoitettava työpaikka-alue tulee olla maakuntakaavan valkoisten alueiden kehittämissuosituksen mukaisesti vaikutuksiltaan paikallista. On samalla tarkasteltava työpaikka- ja palvelualueiden sijoittamisen vaikutuksia osayleiskaava-alueetta laajemmalla, koko kunnan alueella.</p> <p>Voimassa olevassa maakuntakaavassa ja Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavan ehdotuksessa Espoo-Salooikoradan linjaus on osoitettu alustavan yleissuunnitelman mukaisesti. Vaikka vireillä olevassa radan yleissuunnitelmassa ratalinjasta tarkennetaan, voidaan katsoa, että maakuntakaavan mittakaavassa alustavan yleissuunnitelman mukainen linjaus mahdollistaa yleissuunnitelman hyväksymisen. Osayleiskaavan muutoksessa tulee myös varmistaa riittävän leveä ratavarauks, joka mahdollistaa ratasuunnittelun aikaiset mahdolliset muutokset.</p> <p>Valmisteluvaiheen kaavaselostuksessa on esitetty vaikutusten arviointia muun muassa ESA-radan alustavan yleissuunnitelman YVA-arvioinnista. Kaavan jatkotyössä on hyvä hyödyntää Väyläviraston vireillä olevan yleissuunnitelmaan varten tehtyjä selvityksiä sekä vireillä olevaa Helsinki–Turku nopean junayhteyden hankekokonaisuuden YVA-arvioinnin ohjelmaa ja mahdollisuuksien mukaan myös tulevaa YVA-suunnitelmaa.</p> <p>Kaavaselostukseen tulee korjata maakuntakaavaa koskevaa osiota siten, että vireillä olevasta ja suunnittelualuetta koskevasta maakuntakaavasta tulee käyttää Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavan ehdotus -nimeä. Uusimaakaavan 2050 kokonaisuus koostuu kolmesta erillisestä seudun vaihemaakuntakaavasta.</p>	<p>Merkittää tiedoksi.</p> <p>Merkittää tiedoksi.</p> <p>Täydennetään työpaikka-alueiden kaavamääräyksiä Lauseella: Alue on vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävä. Alueille on tarkoitus laatia asemakaava.</p> <p>Rata on merkitty ympäristöministeriön yleiskaavamerkintöjä ja –määräyksiä koskevan oppaan 11 mukaisesti viivamerkinnällä päärata.</p> <p>Hyödynnetään YVA-arvioinnin ohjelmaa vaikutusten arvioinnissa.</p> <p>Vireillä olevan maakuntakaavan nimi on korjattu kaavaselostukseen.</p>

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

<p>Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 10.3.2020</p>	<p>Yleistä</p> <p>Yleiskaavoitusta ohjaa Uudenmaan maakuntakaava, jossa suunnittelualueelle on osoitettu seuraavat merkinnät: seututie, moottoriväylä, eritasoliittymä, päärata, liikennetunneli, arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma, siirtoviemäri sekä viheryhteystarve. Näiltä osin yleiskaavaluonnos noudattelee maakuntakaavaa.</p> <p>ELY-keskus kiinnittää huomiota, että yleiskaavassa on osoitettu asemakaavoituksella toteutettavia palvelujen ja hallinnon alueita sekä työpaikka-alueita maakuntakaavan valkoiselle alueelle. Kaavaratkaisulla tulee varmistaa, että uudet alueet ovat vaikutuksiltaan paikallisia.</p> <p>Yleiskaavaluonnoksessa on osoitettu ohjeellinen varaus juna-asemalle tekeillä olevassa ESA-radan yleissuunnitelmassa esitetyn mukaisesti. Asemavaraus ei sisällä suunnittelumääräystä, eikä asemavaruksen ympäristöön ole osoitettu maankäyttöä. Mikäli kaupunki haluaa osoittaa alueelle asemavaruksen, on aseman ympäristö syytä esimerkiksi osoittaa selvitysalueeksi. Tällöin myös asemavaruksen ympäristöön osoitettujen uusien rakennuspaikkojen toteutusedellytyksiä tulee arvioida siitä näkökulmasta, että alueelle toteutetaan tulevaisuudessa raideliikenteen asema. Kaavaselostuksessa tulee myös avata kaupungin tavoitteita sekä suunnittelun reunaehdoja mahdollisen aseman suhteen.</p> <p>Liikenne</p> <p>Alueella voimassa olevassa osayleiskaavassa Espoo-Salo-oikorata on osoitettu kaavamerkinnällä ja -määräyksellä "Ratayhteystarve", Mahdollinen rautatie-yhteysvaraus moottoritiekäytävässä (Helsinki– Turku -rautatietyhteys, Ratahallintokeskus 2006.). Nyt laadittavassa osayleiskaavassa ratalinjaus on osoitettu suunnitteilla olevan Espoo-Salo -oikoradan yleissuunnitelmaluonnoksen mukaisena.</p> <p>Eritasoliittymässä sekä sen lounaispuoleisella alueella on voimassa oleva, mutta toteutumaton asemakaava. Nyt muutettavassa osayleiskaavassa asemakaavan alueelle osoitettu uusi maankäyttö poikkeaa pääosin voimassa olevasta asemakaavasta. Tiejakson liittymäjärjestelyt on suunniteltu voimassa olevissa asemakaavoissa niiden mukaiselle maankäytölle. Mikäli alueen asemakaavoja tullaan muuttamaan nyt laadittavan osayleiskaavan maankäytölle, tulee maantien liittymäjärjestelyt asemakaava-alueille suunnitella uuden muuttuvan maankäytön tarpeita vastaaviksi.</p> <p>Radan yleissuunnitteluun liittyen on osayleiskaavan alueella suunniteltu alustavasti maantie- ja yksityistiejärjestelyjä liittymäjärjestelyineen korvaamaan radan toteuttamisesta aiheutuvia maantie- ja yksityistiejärjestelyjä. Näiden järjestelyjen varaan ei voida suunnitella asemakaavalla toteutettavaksi tulevien työpaikka- ja palvelualueiden liikennetarpeita.</p> <p>Osayleiskaavaluonnoksessa on osoitettu Tavolan eritasoliittymän alueelle työpaikka- ja palvelualueita Espoo-Salo-oikoradan ratalinjauksen ja moottoritien väliselle alueelle, joka on tarkoitettu toteutettavaksi asemakaavalla. Moottoritien ramppien sekä ratalinjauksen välinen etäisyys on noin 200 metriä, joka voi muuttua radan myöhemmissä suunnitteluvaiheissa. Voimassa olevien moottoriteiden suunnitteluohjeiden mukaisesti ei kyseiselle tiejaksolle tulevissa asemakaavoissa voida osoittaa palvelualueelle ja työpaikka-alueelle katuliittymiä ohjearvojen vastaisina.</p> <p>Maantien 1072 varteen on osayleiskaavassa osoitettu asuinpientalojen korttelialueita eritasoliittymän koillispuolelle. Tienvarsiarvot olisi tarkoituksenmukaista toteuttaa asemakaavalla, koska alue rajautuu asemakaavoitettavaan alueeseen, ja eritasoliittymän koillispuoleisten alueiden liikennejärjestelyt tulee suunnitella toiminnallisesti yhteensopiviksi ja turvallisiksi. Liikennejärjestelyt tulee suunnitella tarkemmin asemakaava- ja tiesuunnittelutarkkuudella asuin- ja työpaikka-alueiden toteuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi. Tavolantielle maantielle 1072 ei tule osoittaa osayleiskaavassa maantien aluetta. Tieyhteys tulee merkitä osayleiskaavassa sekä osayleiskaavamerkinnöissä ja -määräyksissä viivamerkinnällä "Yhdystie/pääkatu".</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Täydennetään työpaikka-alueiden kaavamääräyksiä lauseella: Alue on vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävä. Alueille on tarkoitus laatia asemakaava.</p> <p>Lohjan asema sijoittuu E18-moottoritien Lempolan liittymän (liittymä 23) pohjoispuolelle ja se sisältyy Y5 Lohjansolmun asemanseudun ja Lehmijärvi-Pulli maaseutualueiden osayleiskaavaan. Y7 Nummi-Pusulan eteläosien osayleiskaavan muutoksen luonnokseen Tavolan liittymän (liittymä 21) luoteispuolelle valmisteluvaiheessa merkitty teknisluontoinen asemavaraus on poistettu kaavakartalta.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Työpaikka-alue tullaan suunnittelemaan asemakaavassa tarkemmin. Korjataan työpaikka-alueen rajausta aluevarauksen länsireunassa.</p> <p>Asemakaavas suunnittelun yhteydessä osoitetaan tarkemmin yhteydet tieverkolle.</p> <p>Kaupungin tavoitteena on osoittaa E18 solmukohtiin työpaikka-alueita. Muutetaan osayleiskaavassa teollisuusalueen varaus ehdolliseksi siten, että asemakaavan laatiminen edellyttää tarkempaa liittymismahdollisuuden selvittämistä.</p> <p>Lisätään yleinen määräys: Yhdystiehen rajautuvat uudet asuinrakennuspaikat edellyttävät asemakaavan laatimista.</p>
---	--	---

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

<p>Melu ja tärinä</p> <p>Kaavaselostuksen mukaan radan rakentamisen jälkeen useita loma- ja asuinrakennuksia jää alueelle, jossa melutasojen ohjearvot ylittyvät. Melualueelle jääviä asuin- ja lomarakennuksia ei ole esitetty kaavassa, ja ne on rajattu radan ja moottoritien laskennallisen yhteismelualan päiväarvon mukaan, joka on hyvin tarkkarajainen. Kaavassa on esimerkiksi osoitettu saman järven rannalla melualueen ulkopuolella olemassa olevat RA-tontit, mutta melualueelle jäävät olemassa olevat RA-tontit on rajattu pois.</p> <p>Koska melualueiden rajaukset tulevat todennäköisesti vielä muuttamaan ratasuunnittelun ja siihen liittyvän melusuojausten suunnittelun tarkentuessa, on yleiskaavatasolla parempi esittää melualueet ja meluntorjuntatarve enemmän suuntaa antavasti ja tutkia tältä pohjalta kaavaratkaisussa esitettävää maankäyttöä ja rakennuspaikkojen sijoittumista. Tähän liittyen ELY-keskus katsoo, että melualueelle jääviä olemassa olevia rakennettuja rakennuspaikkoja on syytä tarkastella melutilanteen osalta yleisten melun ohjearvojen soveltamisperiaatteen mukaisesti (Liikennemelun huomioon ottaminen kaavoituksessa, Ympäristöministeriö 2001). Esimerkiksi edellä mainitun järven rannalla melualueelle jäävät lomarakennukset on rajattu pois. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan on mahdollista osoittaa myös melualueelle jäävät rakennukset RA-tontteina, ja kaavamääräyksiin osoittaa niillä sallittavat korjaus- ja laajentamistoimenpiteet.</p> <p>Niiden melualueelle jäävien asuin- ja lomarakennusten osalta, joita ei kaavassa esitetä rakennuspaikkoina, on syytä kaavaselostukseen täydentää tiedot kohteiden lukumääristä ja sijainnista.</p> <p>Melualueelle jäävien asuin- ja lomarakennusten osalta on esitetty yleismääräys rakennusten korjaus- ja laajentamismahdollisuuksista. ELY-keskus esittää yleismääräyksen muuttamista yleisempään muotoon siten, että rakentamisessa ja lupakäsittelyssä tulee ottaa huomioon valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (Vnp 993/1992), ja lisäksi tulee varmistua, että enimmäistason LAmx osalta alitetaan 45 dB asumiseen tarkoitetuissa tiloissa.</p> <p>Koska nyt esitetyt melualueiden rajat käsittävät moottoritien ja ratahankkeen yhteismelun, on kaava-aineistosta hyvä käydä myös ilmi, mikä on uuden ratahankkeen vaikutus melutilanteeseen.</p> <p>Melusuojaustarve on paikoin osoitettu keskelle LR-alueita, jolloin jää epäselväksi, kummalle puolelle rataa melusuojaustarve kohdistuu. Tätä on syytä täsmentää.</p> <p>Kaavaselostuksessa on todettu, että rakennusaikainen louhintatärinä aiheuttaa haittaa asukkaille. Selostuksessa on syytä käsitellä myös itse raidehankkeen aiheuttama tärinävaikutus ympäristöön, ja tarvittaessa antaa riittävät kaavamääräykset tärinän huomioimiseksi.</p> <p>Luonnonsuojelu ja ekologiset yhteydet</p> <p>Kaava-alueelta on tehty luontoselvitys v. 2003 Nummi-Pusulan eteläosien ja Sammatin pohjoisosien osayleiskaavaa ja osayleiskaavan muutosta varten.</p> <p>Espoo-Salo -oikoratahankkeen yhteydessä on laadittu lajisto- ja luontokohteiden selvitykset ratajakoilla OT2 ja OT3 vuosina 2017 ja 2019, jolloin kaava-alueelta on kartoitettu luontotyypit, pesimälinnusto, kalasto, vuollejokisimpukat, lepakot sekä liito-oravan, viitasammakon, palosirkan, sudenkorentojen ja verkkoperhosen elinympäristöt. Kaava-alue Y7 sijaitsee OT2-ratajaksolla.</p> <p>Kaavan luo-merkinnän selite on ”Luonnon monimuotoisuuden kannalta mahdollisesti tärkeä alue”; selite tulisi muuttaa poistamalla sana <i>mahdollisesti</i>, koska alueet on todettu selvityksissä arvokkaiksi ja osa näistä alueista on LSL:n 25 §:n mukaisia määräaikaisia rauhoitusalueita.</p>	<p>Osoitetaan 45 – 50 dBA melualueelle jäävät olemassa olevat lomarakennukset RA-1 –aluevarauksella ja 55 - 60 dBA melualueelle jäävät olemassa olevat asuinrakennukset AO-1 aluevarauksella.</p> <p>Täydennetään kaavaselostusta melualueelle jäävien kohteiden lukumäärästä ja sijainnista.</p> <p>Täydennetään yleisiä määräyksiä lausunnossa esitetyllä tavalla.</p> <p>Täydennetään kaavaselostukseen tiedot lähtötilanteen melutasosta.</p> <p>Tarkennetaan melusuojaustarve –merkinnän sijaintia.</p> <p>Täydennetään kaavaselostusta.</p> <p>Poistetaan sana mahdollisesti. Luo-alueiden merkintöjä ja määräyksiä täsmennetään muutenkin.</p>
---	--

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

	<p>Luo-merkinnän määräys on seuraava: ”Aluetta ei saa muuttaa niin, että alueen suojellun lajiston säilymismahdollisuus vaarantuu.” Määräystä tulee muuttaa siten, että se turvaa paremmin luontoarvojen säilymisen, esimerkiksi muotoon: Alueella sijaitsee luonnonsuojelulain 49 §:n tarkoittaman eläinlajin lisääntymis- tai levähdyspaikka, jonka hävittäminen tai heikentäminen on kielletty.</p> <p>SL-merkinnän määräys ”Mahdollinen vesilain tarkoittama suojellun luontotyypin alue.” tulee muuttaa kattamaan muitakin kuin vesilain suojaamia kohteita, mm. jo perustetut luonnonsuojelualueet. Esim. ”Luonnonsuojelulla perustettu tai perustettavaksi tarkoitettu luonnonsuojelualue”.</p> <p>Luontoselvityksissä todetuista liito-oravan elinympäristöistä Pitkämäen (Hauklammen) kohde jää kaavassa osittain ratalinjauksen alle, liito-oravan ydinalue ratalinjan pohjoispuolella kuitenkin säästyy. Vain osa (kapea puronvarsi, vesilain mukainen kohde) elinympäristöstä on osoitettu kaavassa SL-merkinnällä. Koko elinympäristö tulee osoittaa kaavakartassa luo- tai SL-merkinnällä ja asianmukaisella määräyksellä. Ratalinjauksen vuoksi kaavan toteuttaminen Pitkämäen kohdalla ei ole mahdollista heikentämättä LSL 49 §:n nojalla suojeltuja liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Kaavan toteutus edellyttää poikkeuslupaa.</p> <p>Myös Raatin länsiosassa sijaitseva liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka, joka on osoitettu luo-merkinnällä, jää kaavassa osittain ratalinjauksen alle elinympäristön ydinalueen jäädessä sen eteläpuolelle. Kohteella on LSL:n 25 §:n mukainen määräaikainen rauhoitusalue Metsolan MRA, jonka rauhoitus on voimassa 31.10.2028 saakka. Alue tulee osoittaa kaavassa asianmukaisella SL-merkinnällä. Kaavan toteutuminen edellyttää sopimuksen purkamista, joka on mahdollista, mikäli mm. rauhoitus estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen.</p> <p>Raatin alueella E18-tien länsipuolella oleva kaksiosainen määräaikainen rauhoitusalue ”E18- liito-oravat MRA” on osoitettu kaavassa luo-merkinnällä. Alueen rauhoitus on voimassa 31.3.2031 saakka. Alue sijaitsee Näpönsyrjän YSA-alueen sisällä. Alue tulee osoittaa SL-merkinnällä.</p> <p>Näpönsyrjän ja Metsämäen yksityiset luonnonsuojelualueet on osoitettu kaavassa luo-merkinnällä. Näpönsyrjän luo-rajaukset ei vastaa luonnonsuojelun rajausta. Alueen rajaus tulee tarkistaa ja molemmat alueet tulee osoittaa asianmukaisella SL-merkinnällä.</p> <p>Luontoselvityksissä todettua liito-oravan elinympäristöä Raatin alueella Kukkusmäellä ei ole osoitettu kaavassa, ja se tulee osoittaa luo-merkinnällä.</p> <p>Kaavassa osoitetun ratalinjan alle jää osittain LSL 49 §:n tarkoittaman eläinlajin viitasammakon elinympäristö, Halarin lammet, jota ei ole osoitettu kaavassa suojelumerkinnällä. Lisäksi TP-kortteli on sijoitettu saman elinympäristön kohdalle. Viitasammakon elinympäristön säilyminen edellyttää TP-korttelin poistoa lampien alueelta. Luontoselvityksen mukaan elinympäristö todennäköisesti säilyy ratalinjauksesta huolimatta, koska elinympäristöstä vain pieni osa sijaitsee maastokäytävän alueella. Poikkeusluvun tarve on kuitenkin selvitettävä.</p> <p>Saukon (LSL 49 §:n tarkoittama laji) elinympäristöä Raatinjoen alueella ei ole osoitettu kaavassa, ja se tulee osoittaa luo-merkinnällä.</p> <p>Kaavassa on esitetty kaksi maakunnallista ekologista yhteyttä, jotka osuvat osittain maa- ja metsätalousalueelle. Koska nykyään puuston poisto on sallittu yleiskaavan maa- ja metsätalousalueilla ilman MRL 128 § mukaista maisematyölupaa, ei nyt esitetty merkintä turvaa puustoisten yhteyksien säilymistä. ELY-keskus edellyttää yhteystarpeiden laadullisten vaatimusten tarkempaa selvittämistä. Lisäselvitysten perusteella tulee määritellä ekologisten yhteyksien merkinnät, joilla turvataan ekologisten yhteyksien säilyminen, tapauskohtaisesti myös vaateliaammille lajeille, kuten liito-oravalle.</p>	<p>Luo-alueiden merkintöjä ja määräyksiä täsmennetään.</p> <p>Kaavamääräystä on muutettu.</p> <p>Väylävirasto hakee radan toteuttamisen edellyttämät poikkeusluvut.</p> <p>Alue on osoitettu SL –merkinnällä.</p> <p>Alue on osoitettu SL –merkinnällä.</p> <p>Alue on osoitettu SL –merkinnällä.</p> <p>Alue on osoitettu luo –merkinnällä.</p> <p>Työpaikka-alueen rajausta on korjattu niin, että lisääntymis- ja levähdyspaikat säilyvät. Täydennetään työpaikka-alueen määräystä koskien hulevesien hallintaa. Väylävirasto on selvittänyt poikkeuslupien tarpeen ja hakee radan edellyttämät mahdolliset poikkeusluvut.</p> <p>Alue on osoitettu luo –merkinnällä.</p> <p>Yhteyden säilyminen on osoitettu ympäristöministeriön yleiskaavamerkinnät ja –määräykset oppaan 11 mukaisesti kehittämistarvemerkinällä viheryhteystarve. Alueet ovat luonteeltaan maa- ja metsätalousalueita, eikä niiden sijainti yhdyskuntarakenteessa, maakuntakaava tai kaupungin paikalliset tarpeet edellytä varsinaisia virkistysaluevarauksia, jotka mahdollistaisivat MRL 128 §:n mukaisen toimenpiderajoituksen asettamisen. Myös varsinaiset suojelutarpeet on selvitetty ja osoitettu erikseen tarvittaessa aluevaraus- tai kohdemerkinnöillä. Maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n mukaisesti yleiskaava on ohjeena ryhdyttäessä toimenpiteisiin</p>
--	---	---

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

	<p>Tässä yhteydessä on tarpeen huomioida myös moottoritien suunnittelun yhteydessä tehdyt selvitykset, joiden perusteella määriteltiin aikanaan liito-oravan kannalta tärkeät yhteystarpeet. On tärkeää varmistaa yhteyksien jatkuvuus siten, että moottoritie ja rata yhdessä eivät muodosta estevaikutusta.</p> <p>Rakennussuojelu</p> <p>Maankäyttö- ja rakennuslaissa olevien purkamisluvan myöntämisen edellytysten (139 §) vuoksi suojelumääräyksessä ei tule käyttää muotoilua <i>ilman pakottavaa syytä</i>, minkä vuoksi se tulee poistaa sr-määräyksestä. ELY-keskus esittää, että suojelumääräyksessä käytetään yleiskaavoissa yleisesti käytettyä määräystä: ”Rakennusta ei saa purkaa ilman maankäyttö- ja rakennuslain 127 §:n mukaista lupaa.”</p>	<p>alueiden käytön järjestämiseksi ja viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta yleiskaavan toteutumista. Maankäyttö- ja rakennuslaki velvoittaa viranomaisia ottamaan osayleiskaavan huomioon myös siinä tapauksessa, että kaavassa ei ole määrätty maisemaa muuttavia toimenpiteitä luvanvaraisiksi.</p> <p>Suojelumääräystä on tarkistettu lausunnossa esitetyllä tavalla.</p>
Salon kaupunki 24.3.2020	Salon kaupunki toteaa lausuntonaan, ettei sillä ole huomautettavaa koskien Lohjan kaupungin Y7 Nummi-Pusulan eteläosien ja Y8 Sammatin pohjoisosien osayleiskaavamuutosten valmisteluaineistoja.	Merkitään tiedoksi.

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

	Tiivistelmä mielipiteestä	Vastine
Mielipide A 30.1.2020	Aikoinaan kaavaa laadittaessa tilalle mitoituksen mukaan tuli 3 AO rakennuspaikkaa. Nummi-Pusulan kunta kesken kaavan valmistelun muutti vyöhykejako moottoritien eteläpuolisten alueiden osalta. Perusteluna kunnallisten palveluiden huono saatavuus ja pitkä matka silloiseen kuntakeskukseen Oinolaan. Muutoksen seurauksena rakennuspaikoista 2 poistettiin. Valituksen jälkeen yksi paikka palautettiin, mutta lomarakennuspaikkana. Tilanne on oleellisesti muuttunut kuntaliitoksen seurauksena. Tila sijaitsee hyväkuntoisen yksityistien päässä. Etäisyys Lohjan keskustaan on noin 15 kilometriä ja Sammatin taajamaan 6 km. Nyt muutosesityksessä on poistettu lomarakennuspaikka koska se sijaitsee 45 desibelin melualueella. Etäisyyttä tulevaan ratalinjaan tällä tontilla on noin 1 km. Esitän, että maanomistajien tasapuolisen kohtelun perusteella pohjaesitykseen lisätään tilalle yksi AO rakennuspaikka. Se sijoitetaan lähelle omistamani tilan rajaa peltoliiterin yläpuolelle. Näin sijoitettuna se tulee kokonaan melualue rajojen ulkopuolelle.	Toteutumaton RA –rakennuspaikka on muutettu AO –rakennuspaikaksi.
Mielipide B 3.2.2020	<p>1. Omistamalleni kiinteistöllä on merkitty vanhassa kaavassa maatilan tilakeskuksen alueelle AP/s ja kaksi rakennuspaikkaa yhden jo olemassaolevan asuinrakennuksen lisäksi. Haluan, että alue merkitään todellisen käyttötarkoituksen mukaisesti AM tai AM/s merkinnällä maatilan tilakeskukseksi. Osoitteessa sijaitsee kasvinviljelytilan tilakeskus ja alueen maanviljelijämaanomistajia on kohdeltava tasapuolisesti. Ei voi olla niin, että toisten tilakeskus on merkitty AM -alueeksi ja toisten ei. Kaksi kaavaan merkittyä rakennuspaikkaa tulee tarvittaessa siirtää hieman itään tai etelään nykyisestä sijainnistaan. Niitä ei saa kuitenkaan poistaa.</p> <p>2. Saman kiinteistön toisella palstalla on luo-1 merkinnällä merkitty vanha Ely-keskuksen tekemä liito-orava rajaus, jonka Ely-keskus on sittemmin tarkastusten jälkeen poistanut. Luo-1 merkinnällä rajattu alue on päätehakattu jo yli kaksi vuotta sitten, eikä se voi enää olla liito-oravan elinaluetta siihen soveltuvan puuston puutteessa. Myös alue ympärillä on nykyisin taimikkoa. Tällaiset vanhentuneet ja virheelliset merkinnät tulee poistaa kaava-kartasta!</p> <p>3. Kaavoituksen kasvillisuuskartassa samainen metsäpalsta on kokonaisuudessaan merkitty maakunnallisesti arvokkaaksi kasvillisuuskohteeksi. Tämä merkintä on täysin uusi minulle ja haluan tietää, mikä on kyseinen kasvi, milloin se on löydetty ja kuka sen on löytänyt? Merkintä tulee säilyessään aiheuttamaan maankäytön rajoitteita, joten olisi kohtuullista maanomistajienkin saada tietää, mistä on kysymys. Kasvillisuus selvityksen kartta on liian ylimalkainen edellämäinittujen tietojen puutteessa, eikä maanomistajalla ole näin ollen riittävää mahdollisuutta kommentoida kaavoituksen tausta-aineistoja ja varsinaista kaavaesitystä.</p>	<p>Talouskeskuksen kohdalle on muutettu merkintä AM/s.</p> <p>Mielipide kohta 2 koskee aluetta, joka ei sisälly kaavamuutosalueeseen.</p> <p>Mielipide kohta 3 koskee aluetta, joka ei sisälly kaavamuutosalueeseen.</p>
Mielipide C 4.2.2020	<p>Mikäli ratalinjauksen johdosta osayleiskaavaan 4.6.2007 merkityistä rakennusoihteuten perustuvista rakennuspaikoista, RA-1 ja AP poistuvat, pyydämme, että ko alueet on mahdollista korvata / siirtää muualle tilojen alueella. Samoin talouskeskus aluetta AM/s tulee voida jatkaa nykyisen keskuksen pohjoisuuntaan. Maanomistajan kanssa sijoittamisesta neuvotellen.</p> <p>Raatin alueella oikoradan kulkeminen korkealla sillalla on toivottavaa. Jokilaakson maisema pysyy ainakin osittain avarana, eläinten kulkuyhteydet säilyvät sekä tilamme kannalta tärkeät kulkuyhteydet etelän puoleisille pelloille eivät merkittävästi hankaloidu.</p> <p>Raatailla on yhä edelleen luonnonsuojelullisesti arvokkaita kohteita, vaikkakin maasto on jo moottoritien pirstomaa. Luonnonsuojelullisten kohteiden säilyminen ja metsien säilyminen metsinä (metsien muuttaminen pelloksi kiellettyä) jatkossakin olisi tärkeää.</p> <p>Huomioitavaa: Espoo-Salo-oikoradan ympäristövaikutusten arviointi on edelleen kesken. Pyydän ottamaan huomioon Uudenmaan ympäristökeskuksen lausunnon 7.12.2009 UUS-2009-R-8-531 kokonaisuudessaan ja varsinkin "O-vaihtoehtona esitetty Rantarata on olennainen osa hanketta ja suunnittelualuetta ja se tulee ottaa tasavertaisesti vaihtoehdoksi muiden vaihtoehtojen rinnalla arviointiselostuksessa. Tämä tarkoittaa vertailukelpoisten suunnitelmien esittämistä selostusvaiheessa."</p> <p>Esitän toivomuksenani vetovoimalautakunnalle, että itse lautakunta ja muut mahdolliset tahot, jotka osallistuvat oikorataa koskevaan päätöksentekoon, ottavat huomioon YVA:n keskeneräisyyden, O-vaihtoehdon, mahdollisuuden että Lohja ei saa asemaa. Jolloin koko Lohjan seudulle koituu ainoastaan hyvin suurta haittaa ja mahdollisia kustannuksia ilman minkäänlaista hyötyä. Ja meitä "ratavarausalueen" maanomistajia on lukuisia, joille koituu, ehkäpä hyvinkin pitkäaikainen epätietoisuus ja rasite.</p>	<p>Poistuvat rakennuspaikat dokumentoidaan kaavaselostuksessa. Laajennetaan AM/s- aluetta.</p> <p>Silta on osoitettu kaavamerkinnoissä.</p> <p>Arvokkaat luontokohteet on merkitty kaavakartalle.</p> <p>Kaupungin on maankäyttö- ja rakennuslain perusteella otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja voimassa oleva maakuntakaava.</p> <p>Oikoradan yleissuunnittelun vastuu on Väylävirastolla. Ratalinjaukseen vaikuttaa myös maakuntakaavoitus.</p>

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

<p>Mielipide D 5.2.2020</p>	<p>1. Nykyinen rakennusoikeus pitää säilyttää myös osayleiskaavassa eli sille saa rakentaa edelleen loma-asunnon.</p> <p>2. Lähialueen pitää pysyä loma-asuntoalueena ja sitä ei saa muuttaa vakituisen asumisen alueeksi.</p> <p>3. Laiskantieltä ei saa mahdollistaa/rakentaa läpiajomahdollisuutta Kerklammen alueelle tai Sammatti-Saukkolantielle, muutoin rauhallinen loma-asuntoalue tuhoutuu. Moottoritien rakentaminen rikkoi jo aikoinaan alueemme luonnonrauhaa ja tuleva Espoo-Salo-oikorata kaavoitusmuutoksineen ei saa tuhota aluetta lopullisesti.</p> <p>4. Tervakorventieltä ei saa mahdollistaa/rakentaa tieyhteyttä Sammatti-Saukkolantielle.</p>	<p>Rakennusoikeus on säilynyt.</p> <p>Lähialue on pääasiassa loma-asuntoaluetta, mutta Kerklammen rannalla on mahdollisuus muuttaa loma-asunnot vakituiseksi asunnoiksi.</p> <p>Osayleiskaavassa ei osoiteta alueelle muita tieyhteyksiä kuin pääsytietyt rakennuspaikoille.</p> <p>Tervakorvelta ei ole osoitettu tieyhteyttä Sammatti-Saukkolantielle.</p>
<p>Mielipide E 7.2.2020</p>	<p>Toivoisin ainakin eteläisimmän pientalopaikan siirtämistä rakennuskieltoalueen ulkopuolelle liitteenä olevan kuvan mukaisesti. Olen aina haaveillut ko. paikalle rakentamisesta, koska se on todella hyvä rakennuspaikka ja sille olisi lähitulevaisuudessa käyttöä.</p> <p>Tilan pohjoisosassa näkyy kaksi rakennuspaikkaa. Nyt ko. paikka on merkitty liito-oravien esiintymispaikaksi. Olisi kohtuullista, että kolmella tilalla ja erityisesti kylätien varrella olisi käytettävissä rakennuskieltoalueen ulkopuolella ainakin yksi pientalon rakennuspaikka. Vaihtoehtoisesti jatkamalla AM-aluetta nykyisestä pohjoiseen n. 100 m, toteutuisi maataloutta palvelevan asuinrakennuksen rakentamisen mahdollisuus.</p>	<p>Rakennuspaikka on siirretty ja osayleiskaava-alueen rajausta on muutettu.</p> <p>Tilan pohjoisosa on kaavamuuosalueen ulkopuolella.</p>